

OUCH!

BU SAYIDA...

- Giriş
- Eğitim / İletişim
- Güvenlik Teknolojisi
- Örneklemeler

Bugünün Online Çocuklarını Koruma

Giriş

Günümüzde çocukların çevrim-içi olma ve diğerleriyle etkileşimde bulunma yolları hayrete düşürüyor. Yeni çıkan sosyal uygulamalar ve oyunlardan çocuklara Chromebook veren okullara kadar, çocukların sosyal yaşamları ve geleceği teknolojiyi ne kadar iyi kullandıklarına bağlı. Buna karşın biz ebeveynler çocuklarımızın güvende ve emniyette olduklarından emin olmak istiyoruz. Ancak böyle bir teknolojik çevrede büyümediğimiz için bu, çoğumuz için zorluklar taşıyabiliyor. Bu konuda size yardım etmek için çocuklarımızın teknolojiyi güvenli bir şekilde kullanmasını sağlamak için size anahtar adımlar sunuyoruz.

Konuk Yazar

Adrien de Beaupre sertifikalı SANS eğitmeni ve kurs yazarıdır. Ottawa, Ontario Kanada'da bağımsız bir penetrasyon test uzmanı olarak çalışmaktadır. Bilgisayar ve teknoloji geyiği yapmadığı zamanlarda ailesinin yanında ya da judo okulunda kendisini bulabilirsiniz. Twitter adresi ise [@adriendb](https://twitter.com/adriendb).

Eğitim / İletişim

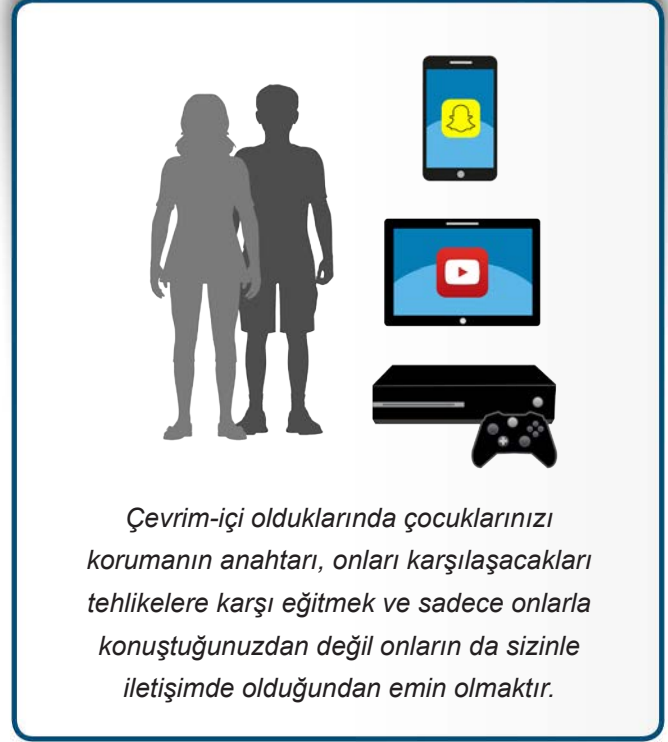
Atacağınız ilk adım iletişim kurmaktır. Çocuklarınızla iletişim kurabildiğinizden ve onların da sizinle konuşabildiğinden emin olun. Genellikle ebeveynler teknolojiye kendilerini kaptırıyorlar, hangi uygulamaların iyi yada kötü olduğunu soruyorlar ya da çocuklar için en iyi güvenlik yazılımının ne olduğunu araştırıyorlar. Sonuçta bu bir teknoloji zorluğundan çok davranışlar ve değerlerle ilgili bir durum. Çocuklarımızın çevrim-içi dünyada, gerçek dünyadaki gibi davranmalarını istiyoruz. Teknolojiyi nasıl kullanmaları gerektiği ile ilgili çocuklarınızla birlikte bir kural listesini ya da beklenti listesini çıkarmak iyi bir başlangıç olacaktır. Dikkate alınacaklardan bazıları şunlardır (çocuklarınız büyüdükçe bu kuralların değişeceğini unutmayın):

- Çevrim-içi olacakları ya da olamayacakları zamanlar ve ne kadar süre ile.
- Çocuklarınıza çevrim-içi arkadaşlarını ve takipçilerini sorun ve nasıl arkadaş olduklarını. Gerçekten çevrim-içi ilişki oldukları kişileri tanıyorlar mı?
- Hangi tip web sitelerine girip hangilerine girmemeleri gerektiği ya da hangi oyunların onlar için uygun olup hangilerinin olmadığı ve nedenleri üzerinde konuşun.
- Hangi bilgileri kiminle paylaşabilecekleri. Çocuklar genellikle paylaşım yaptıklarında neyin kalıcı ve halka açık olduğunun farkında değildirler. Ayrıca, bir sırrı sadece biri ile paylaştıklarını düşünebilirler ama bu sır dünya ile kolayca paylaşılabilir.
- Problemlerini kime bildirmeleri gerektiği, örneğin çevrim-içi biri dayılanıyor ve ya garip davranıyorsa.
- Kendine nasıl davranılmasını istiyorsa başkalarına da öyle davran

Bugünün Online Çocuklarını Koruma

- Çevrim-içi anonimlik yoktur, insanlar senin kim olduğunu bulabilirler.
- Çevrim-içi kişiler iddia ettikleri kişi olmayabilir.

Biraz daha büyük çocuklar için çocukların akademik notları, ev işlerinin tamamlanması ya da diğerlerine nasıl davrandığı ile bu kuralları ilişkilendirmek bir seçenektir. Gerçek dünyada ne kadar iyi davranırlarsa, o kadar uzun süre çevrim-içi kalabilirler. Bir kere bu kurallar üzerinde karar verdikten sonra aile tarafından kullanılan bilgisayara gönderin ya da çocuğunun yatak odasının kapısına asın. Daha da güzeli, çocuklarınızın bu kuralları gözden geçirip imzalamasını sağlayın, böylece herkes bu kurallar üzerinde anlaşmış olacaktır. Çocuklarınızla beklentileriniz ile ilgili ne kadar erken konuşursanız o kadar iyidir. Konuşmaya nasıl başlayacağınızdan emin değil misiniz, özellikle de büyük çocuklarla? Hangi uygulamaları kullandıklarını, ve bu uygulamaların nasıl çalıştığını sorun. Çocuğunuzu öğretmen rolüne sokun ve çevrim-içi neler yaptıklarını anlatmalarını sağlayın.

Çevrim-içi olduklarında çocuklarınızı korumanın anahtarı, onları karşılaştıkları tehlikelere karşı eğitmek ve sadece onlarla konuştuğunuzdan değil onların da sizinle iletişimde olduğundan emin olmaktır.

Technology

Eğitime ek olarak çocuklarınızı takip etmek ve korumaya yardımcı olmak için kullanabileceğiniz teknolojiler vardır. Küçük çocuklar için bu teknolojik çözümlerin daha iyi çalıştığını tespit ettik, özellikle kazara uygunsuz ve zararlı içeriğe kazara erişmelerini engellemek için. Ancak, bu teknik kontroller çocuğunuz büyüdükçe çok işe yaramayacaktır. Daha büyük çocuklar sadece daha fazla internete erişime ihtiyaç duymazlar aynı zamanda da genellikle sizin kontrol ve takip edemeyeceğiniz cihazlar kullanırlar, örneğin okulların temin ettiği cihazlar, oyun konsolları, bir arkadaşının ya da bir yakınınızın evindeki bilgisayar gibi. İşte bu yüzden eğitim çok önemlidir.

Bir başka adım ise sadece çocuklarınız için bir bilgisayar edinmenizdir. Bu yolla istemeden de olsa çevrim-içi bankacılık işlemleri ya da vergi ödemeleri gibi hassas işlemler yaptığınız bilgisayarınıza virüs bulaşmasına neden olmazlar. Bununla birlikte, çocukların bilgisayarını ortak alanda tutarak hareketlerini takip edebilirsiniz. Ödev yaptıklarını söylemeleri gerçekten ödev yaptıkları anlamına gelmez. Son olarak, bilgisayarın güven altına alınmış olduğundan, rutin bir şekilde yedeğinin alındığından ve çocuklarınızın yönetici haklarına sahip olmadıklarından emin olun. Mobil telefonlar için evinizde ortak bir şarj istasyonu kurun. Çocuklarınız yatmaya gitmeden önce tüm cihazların bu şarj istasyonunda olduğundan emin olun ki uyumaları gerektiği zamanlarda bu cihazları kullanmaya teşebbüs edemesinler.

Örnekleme

Ebeveynler olarak bizim de iyi bir örnek olmamız gerektiğini unutmayın. Bu, çocuklarınız sizinle konuşmak istediğinde cihazlarınızı bırakıp onların gözlerinin içine bakarak konuşmanız gerektiği anlamına gelir. Yemek masasında cihazlarınızı

Bugünün Online Çocuklarını Koruma

kullanmamaya ve araba kullanırken mesaj yazmamaya dikkat edin. Son olarak, çocuklarınız yanlış yaparsa, bu yanlışlara derhal cezalandırıcı bir eylemle karşılık vermek yerine çocuklarınıza bu yanlışların her birinin öğrenilmesi gereken bir tecrübe olarak değerlendirilmesi gerektiğini gösterin. Her seferinde “neden”lerini anlatın ve henüz karşılaşmadıkları tehlikelerden onları korumaya çalıştığınızı hatırlatın. Çevrim-içi herhangi bir konuda rahatsız olduklarında size gelip anlatabileceklerini bilmelerini sağlayın, bir ihtimal çocuklarınızın ekran görüntüsü olarak sizinle paylaşmalarını sağlayabilirsiniz. Uygunsuz bir şey yaptıklarını düşündüklerinde sizinle rahatlıkla konuşabildiklerinden emin olun. İletişimi açık ve aktif tutmak günümüz dijital dünyasında çocukları güvende tutmak için en iyi yoldur.

Daha Fazla Bilgi İçin

Aylık OUCH! güvenlik farkındalığı bültenine üye olun, OUCH! arşivlerine erişin ve securingthehuman.sans.org/ouch/archives adresini ziyaret ederek SxANS güvenlik farkındalığı çözümleri hakkında daha fazla bilgi edinin.

Türkçe Çevirisi

Selma Süloğlu, ODTÜ Bilgisayar Mühendisliğinde doktorasını tamamlamış olup SOSoft Bilişim Teknolojilerinde biyometrik güvenlik sistemleri üzerinde çalışmaktadır.

Sema Yüce (<https://tr.linkedin.com/in/semayuce>), Türkiye'nin önde gelen kurumsal şirketlerinde ve özellikle bilişim, finans, telekomünikasyon, sigortacılık, sanayi, perakendecilik gibi sektörlerde; bilgi güvenliği, uyum, BT yönetim/strateji, risk yönetimi, iş sürekliliği, hizmet yönetimi, altyapı hizmetleri, yazılım geliştirme ve program/proje yönetimi alanlarında yönetici ve danışman olarak 19 yılı aşkın süre görev yapmış olup, Nisan 2016 itibarıyla Trust ISC (www.trustisc.com) adıyla uzmanlık alanlarında hizmet vermekte olduğu kendi danışmanlık şirketini kurmuştur.

Kaynaklar

RSAC Siber Güvenlik: Çocuklar:	https://www.rsaconference.com/safety
NCSA:	https://staysafeonline.org/stay-safe-online/for-parents
FOSI:	https://www.fosi.org/good-digital-parenting
UK's Ulusal Suç Kuruluşu:	https://www.thinkuknow.co.uk

OUCH!, SANS Securing The Human Programı tarafından yayınlanır ve [Creative Commons BY-NC-ND 4.0 lisansı](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/) altında dağıtılır. Bülteni değiştirmedığınız sürece, bu bülteni dağıtabilir ya da kendi farkındalık programlarınızda kullanabilirsiniz. Çeviri ya da daha fazla bilgi için, lütfen ouch@securingthehuman.org e-posta adresini kullanarak iletişime geçiniz.

Yayın Kurulu : Bill Wyman, Walt Scrivens, Phil Hoffman, Cathy Click, Cheryl Conley

securingthehuman.sans.org/blog

[/securethehuman](https://securethehuman)

[@securethehuman](https://twitter.com/securethehuman)

securingthehuman.sans.org/gplus